

TARTU ÜLIKOOL

KEHAKULTUURITEADUSKONNA

BAKALAUREUSETÖÖDE

KOOSTAMISE JA KAITSMISE JUHEND

2008. aastal ja hiljem bakalaureuseõppesse astunutele

Kinnitatud kehakultuuriteaduskonna
nõukogus 17. detsembril 2009.a

Tartu 2009

SISUKORD

1. Bakalaureusetöö eesmärk.....	3
2. Bakalaureusetöö teema ja juhendaja.....	3
3. Bakalaureusetöö struktuur.....	4
4. Bakalaureusetöö tehniline vormistamine.....	5
5. Bakalaureusetöö kaitsmine.....	8
6. Bakalaureusetöö hindamine.....	9
LISA 1. Bakalaureusetöö teema ja juhendaja registreerimise vorm.....	11
LISA 2. Õpileppe näidised.....	12
LISA 3. Bakalaureusetöö tiitellehe näidis.....	13

1. BAKALAUREUSETÖÖ EESMÄRK

Bakalaureusetöö on teaduskirjandusel põhinev kehalise kasvatus ja spordi või füsioteraapia valdkonda kuuluva probleemi süstemaatiline ülevaade, mis käsitleb terviklikult ja sidusalt valitud teemat.

Bakalaureusetöö eesmärgiks on üliõpilaste erialaste teadmiste süvendamine ja ettevalmistamine iseseisvaks teaduslik-metoodiliseks uurimistööks. Bakalaureusetöö näitab üliõpilase teemakohase teaduslik-metoodilise kirjanduse tundmist, võimet seda analüüsida ja üldistada, formuleerida oma mõtteid ning esitada need nõuetekohases vormis. Bakalaureusetöö kirjutatakse eesti või inglise keeles. Bakalaureusetöö kaitsmisele lubamise eelduseks on eelneva õppekava täitmine, st kõik õppekavas ette nähtud õppeained peavad olema sooritatud ning kogutud 168 EAP.

2. BAKALAUREUSETÖÖ TEEMA JA JUHENDAJA

Uurimistöö teostatakse juhendaja suunamisel. **Juhendajaks on vähemalt teadusmagistri kraadiga kehakultuuriteaduskonna õppejõud/teadustöötaja või doktorant.** Kaasjuhendajaks võib olla ka teise teaduskonna õppejõud/teadustöötaja või magistriskraadiga vastava eriala spetsialist väljaspoolt ülikooli. Teema ja juhendaja(te) registreerimise vorm tuleb esitada vastava instituudi juhatajale ja programmijuhile kinnitamiseks (LISA 1).

Üliõpilane on kohustatud bakalaureusetöö teema ja juhendaja(d) valima teise õppeaasta kevadsemestri jooksul. Juhendaja(te)ga uurimistöö juhendamise õpileppe (LISA 2) sõlmimine on soovituslik.

Uurimistöö teema muutmine ja juhendaja vahetamine stuudiumi vältel ei ole reeglina lubatud. Teema muutmiseks ja juhendaja vahetamiseks või kaasjuhendaja hilisemaks lisamiseks on vajalik saada instituudi juhataja ja programmijuhile nõusolek. Juhendaja(te) ja uurimistöö teema valikul võib üliõpilane lähtuda oma huvidest, ent tulenevalt õppekavast peab uurimistöö kuuluma ühte alljärgnevatest kitsamatest valdkondadest:

1) kehalise kasvatus ja spordi õppekaval:

- funktsionaalne morfoloogia
- kinesioloogia ja biomehaanika

- spordifüsioloogia, -biokeemia ja toitumisteadused
- tervisekasvatus
- spordipedagoogika
- kinantropomeetria
- treeninguteadus
- spordi sotsiaalteadused

2) füsioteraapia õppekaval:

- funktsionaalne morfoloogia
- kinesiolooia ja biomehaanika
- spordifüsioloogia, -biokeemia ja toitumisteadused
- terviseedendus
- kinantropomeetria
- kliiniline rehabilitatsioon
- psühhosotsiaalne rehabilitatsioon
- kliiniline meditsiin

Täpsemat informatsiooni uurimistöö võimalike teemade ja juhendajate kohta saavad üliõpilased kehakultuuriteaduskonna õppetoolidest ning programmijuhtidelt.

3. BAKALAUREUSETÖÖ STRUKTUUR

Bakalaureusetöö struktuur on järgmine:

Sissejuhatus

Kirjanduse ülevaade

Kokkuvõte

Kasutatud kirjandus

Resüme

Lisad (vajadusel)

Sissejuhatus on autori vaba mõttearendus valitud uurimisteema tähtsusest ja autori huvist selle vastu. Põhjendatakse teema valikut ja täpsustatakse töö eesmärk.

Kirjanduse ülevaade on autoripoolne refereering teaduskirjanduse andmetest, seisukohtadest ja teooriatest, mis tema tööd otseselt puudutavad. Ülevaade jaotatakse peatükkideks ja alapeatükkideks, mis lähtuvad otseselt töös püstitatud eesmärgist.

Kokkuvõttes tehakse üldistused ja järeldused kirjanduse ülevaates käsitletud uuringutest ning esitatakse need, kas jutustava tekstina või punktide kaupa, samuti võib lisada praktilisi soovitusi. Autor toob välja vastavas valdkonnas ilmnunud probleemid ja võimalikud edasised uurimissuunad kas hüpoteesi või probleemi püstitusena, mida uurida/kontrollida/tõestada iseseisva uurimistöö raames.

Kasutatud kirjanduse peatükk sisaldab töös viidatud allikate täielikku süstemaatilist loendit. Seal ei tohi olla ühtki allikat, millele töös ei viidata. Kirjandus järjestatakse alfabeetiliselt.

Resümee on uurimistöö lühikokkuvõte, kus avatakse teema, kirjeldatakse põhitulemusi ning tuuakse välja kõige tähtsamad järeldused (kuni 1 lk). Resümee koostatakse eestikeelsete tööde puhul inglise keeles ja inglise keelsete tööde puhul eesti keeles. Vastavasse keelde peab olema tõlgitud töö pealkiri, selle alla kirjutatakse kas *Summary* või Resümee.

Lisadena võib esitada materjali, mis illustreerib tööd või annab lisateavet. Lisade hulka loetakse fotod, joonised, tabelid jms.

4. BAKALAUREUSETÖÖ TEHNILINE VORMISTAMINE

Bakalaureusetöö maht on 35-40 lehekülge (formaat A4) koos kirjanduse loetelu ja lisadega. Kasutatud kirjandusallikate optimaalne arv on 20-30, sealhulgas vähemalt 10 allikat, mis on publitseeritud viimase 5 aasta jooksul. Allikateks võivad olla teadusartiklid, elektroonilised teadusajakirjad, kogumikud, arhiivimaterjalid, käsikirjalised allikad, monograafiad.

Soovitav arvutitrüki šrift on *Times New Roman* suurusega 12 punkti, reavahega 1,5. Tekstivabaks jäetakse lehekülje üla- ja alaservas, samuti parempoolses (välis-)servas ca 2 cm. Lehekülje vasak serv jäetakse laiem, et töö pärast köitmist vabalt loetav oleks (ca 3 cm).

Sisukord moodustub töös esinevatest peatükkide ning alapeatükkide pealkirjadest. Sisukord paigutatakse töö algusse, tiitellehe järele. Lehekülgede numeratsioon algab tiitellehest, kuid lehekülje number kirjutatakse välja alles sissejuhatuse esimesel leheküljel, kui ta asetseb lehekülje allservas. Lehekülje ülaservas olevaid leheküljenumbreid peatükkide alguslehtedel välja ei kirjutata.

Tiitelleht vormistatakse lisas 3 toodud näidise järgi. Instituut määratakse juhendaja töökoha järgi.

Töö põhiosa viimasele lehele (resümee) kirjutab töö autor oma allkirja. Bakalaureusetöö peab olema kindlas köites, mille tehniline teostus välistab lehtede eemaldamise või vahetamise.

Lühendite kasutamine, viitamine ja kasutatud kirjanduse loetelu

Lühendite kasutamisel esitatakse algul tekstis lühendamata versioon, selle järel sulgudes lühend. Edaspidi saab tekstis kasutada ainult lühendit. Kui tekstis esineb mitmeid korduvaid lühendeid, siis on otstarbekas esitada need eraldi lehel töö alguses, peale sisukorda.

Tekstis viitamine

Tekstis tuleb märkida kirjanduse viited ümarsulgudes, tuues autori(te) perekonnanimi (-nimed) ning kirjandusallika aastaarvu. Kui autori nimi moodustab lauseehituslikult osa põhitekstist, ei eraldata seda sulgudega: “Viru (2005) on väitnud, et...”. Kui samades sulgudes viidatakse mitmele publikatsioonile, järjestatakse need tähestikulises järjekorras esimese autori perekonnanime järgi ning eraldatakse üksteisest semikooloniga: (Kask, 2008; Tamm ja Lepp, 2007).

Elektroonilise allika puhul tuleb esitada autori(te) perekonnanimi(-nimed) ja allika koostamise aastaarv. Institutsiooni poolt välja antud dokumendi puhul tuleb esitada institutsiooni nimetus (võimalusel lühendina) ja allika koostamise aastaarv.

Kirjandusallikate tekstis viitamise näited:

- ühe autoriga (Viru, 2005)
- kahe autoriga (Viru ja Janson, 2005)
- kolme ja enama autoriga (Viru et al., 2005) või (Viru jt., 2005)

Elektrooniline allikas

- institutsioon (WHO, 2004)

Kirjanduse loetelu

Kirjanduse loetelu koostatakse tähestikulises järjekorras. Kui ühel publikatsioonil on mitu autorit, esitatakse nende kõigi perekonnanimed ja initsiaalid.

Raamatutel märgitakse autori(te) perekonnanimi(-nimed), initsiaalid, pealkiri, väljaandmise koht, kirjastus ja ilmumise aasta.

- Hynd GW, Grant Willis W. Pediatric neuropsychology. Tokyo: Grund & Stratton; 1988.

Kogumike puhul märgitakse peatüki autori(te) perekonnanimi(-nimed), initsiaalid, peatüki pealkiri, toimetajate nimed, kogumiku pealkiri, kirjastus, ilmumise aasta ning peatüki lehekülgede algus- ja lõppnumbrid.

- Gersham GE. Rehabilitation of the stroke survivor. In: Barnett HJN, Mohr JP, Stein BM, Yatsu FM, eds. Stroke: pathophysiology, diagnosis and management. 2nd ed. New York, NY: Churchill Livingstone; 1992, 1189–201.
- Vuori I. Liikumine, kehaline vorm ja tervis. Rmt: Vuori I, Taimela S, toim. Liikumine ja meditsiin. Tallinn: Medicina; 1998, 10-19.

Ajakirjade artiklite puhul märgitakse autori(te) perekonnanimi(-nimed) ja initsiaalid, artikli pealkiri, ajakirja nimetus, ilmumisaasta, köide või number, artikli lehekülgede algus- ja lõppnumbrid.

- Liang P, Pardee AB. Differential display of eukaryotic messenger RNA by means of the polymerase chain reaction. Science 1992; 257: 967–71.

Konverentsi teeside puhul märgitakse autori(te) perekonnanimi(-nimed), initsiaalid, teesi pealkiri, kogumiku toimetajad, pealkiri, konverentsi nimetus, toimumisaeg ja -koht, ilmumise koht, kirjastus, ilmumise aasta, teesi algus- ja lõppnumbrid.

- Bengtsson S, Solheim BG. Enforcement of data protection, privacy and security in medical informatics. In: Lun KC, Degouler P, Piemme TE, Rienhoff O, eds. MEDINFO 92. Proceedings of the 7th World Congress on Medical Informatics; 1992 Sept 6–10; Geneva, Switzerland. Amsterdam: North-Holland; 1992, 1561–5.

Elektroonilises formaadis perioodilise väljaande kohta kehtivad samad nõuded kui ajakirjade artiklite puhul, millele lisanduvad elektroonne aadress ja külastamise kuupäev.

Elektroonilises formaadis online dokumendi kohta esitatakse organisatsiooni nimetus, dokumendi nimetus, koostamise aastaarv, elektroonne aadress ja külastamise kuupäev.

- WHO (World Health Organization). WHO Global Status on Alcohol. Country profiles, European regions, Estonia, 2004.

http://www.who.int/substance_abuse/publications/statusreportalcoholeuro/en/index.html, 06.03.2008.

Käsitirjalised allikad (sh kaitstud üliõpilastööd) esitatakse kirjanduse loetelus koos trükis ilmunud allikatega. Autori perekonnanime, initsiaali, aastaarvu ja töö pealkirja järel märgitakse kirjes käsikirja liik ja asukoht.

- Kuresson K. 2009. Lihasjõu, keha koostise ja luutiheduse näitajad 9-10-aastastel spastilise tserebraalparalüüsiga lastel. Magistritöö. Käsikiri Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskonnas.

5. BAKALAUREUSETÖÖ KAITSMINE

Bakalaureusetöö vormistatakse paberkandjal kahes eksemplaris ning esitatakse dekaani koos elektroonilisel andmekandjal PDF-formaadis failiga. Bakalaureusetööde kaitsmine on avalik ning toimub õppekavati moodustatud komisjonide ees, mis moodustatakse dekaani korraldusega. Reeglina osalevad kaitsmisel ka juhendaja(d) ja retsensent. Komisjoni esimehe ülesandeks on leida igale tööle pädev retsensent ja kindlustada üliõpilasele kirjaliku retsensiooni kättesaadavus hiljemalt 1 päev enne kaitsmist ning läbi viia kaitsmisprotseduur.

Töö põhitlemuse tutvustamiseks antakse üliõpilasele 10 minutit. Ajalimiidi ületamise korral on komisjoni esimehel õigus ettekanne katkestada.

Ettekandele järgneb retsensendi arvamuse ärakuulamine ning üliõpilase diskussioon retsensendiga. Seejärel saavad võimaluse küsimuste esitamiseks ja diskuteerimiseks komisjoni liikmed ja kui ajalimiit võimaldab, siis ka teised kohalviibijad.

Bakalaureusetööde hinded kantakse õppeinfosüsteemi õppekorralduseeskirjas sätestatud aja jooksul (ühe tööpäeva jooksul kaitsmise toimumisest).

6. BAKALAUREUSETÖÖ HINDAMINE

Hindamise põhimõtted:

1. Kas töö sisu vastab teemale?

Pealkirja formuleering ja valminud töö sisu peavad olema kooskõlas. Ka iga peatüki pealkiri peab kajastama selle sisu.

2. Kas läbitöötatud kirjandusallikad võimaldavad oma mahult ja sisult uuritavat probleemi avada ja analüüsida ning kas seda on tehtud?

Vajalike kirjandusallikate arv sõltub probleemi olemusest, bakalaureusetöö puhul peaks allikaid olema vähemalt 20 nimetust. Tegemist peab olema teadusliku info allikatega: teadusajakirjades ilmunud artiklid, monograafiad, teaduskonverentside materjalid, kaitstud doktori-, magistri- ja bakalaureuse(diplomi)tööd. Ka teaduskirjanduse valik peab olema põhjendatud ning hõlmama antud probleemi osas üldtunnustatud ja põhjanevaid monograafiaid või artikleid.

Oluliseks peetakse eelkõige seda, kui hästi on töö autor teaduskirjanduse andmeid kasutanud konkreetse probleemi oluliste aspektide avamiseks, lahtimõtestamiseks ja järelduste argumenteerimiseks.

3. Kas töö on kirjutatud korrektses oskuskeeles?

Lisaks õigekirjareeglite järgimisele tuleb termineid adekvaatselt kasutada. Autor ei tohiks kasutada oskussõnu, mille täpset sisu ja tähendust ta ei ole endale eelnevalt selgeks teinud.

4. Kas töö on korrektselt vormistatud?

Hinnatakse töö struktuuri; jooniste, tabelite ja diagrammide ning teksti kujundust ja selgust. Jälgitakse kirjanduse allikatele viitamise ja kasutatud kirjanduse loetelu süsteemsust.

5. Töö hindamisel arvestatakse ka üliõpilase esinemist kaitsmisel.

Tähelepanu pööratakse oskusele piiratud aja jooksul välja tuua oma töö kõige olulisemad aspektid, ettekande selgusele, oskusele kasutada illustreerimiseks tehnilisi vahendeid. Hinnatakse ka üliõpilase oskust anda tööd puudutavatele küsimustele asjakohaseid vastuseid, diskussioonivõimet retsensendi ja teiste kaitsmisel viibijatega.

LISA 1. Bakalaureusetöö teema ja juhendaja registreerimise vorm

Üliõpilase nimi	
e-mail	
Kuupäev ja allkiri	

Bakalaureusetöö teema	

Juhendaja nimi, kraad	
e-mail, telefon	
Kuupäev ja allkiri	

Kaasjuhendaja nimi, kraad	
e-mail, telefon	
Kuupäev ja allkiri	

Instituudi juhataja	
Kuupäev ja allkiri	

Programmijuht	
Kuupäev ja allkiri	

Variant A

Juhendatav:

Kontaktandmed:

Juhendaja:

Kontaktandmed:

Töö teema/pealkiri:

Kohtumiste/kontaktide sagedus:

Juhendatav:

Olen valmis

- andma kord nädalas ülevaate oma töö käigust ja edasiminekutest
- esitama kord kuus ühe osa /...lk oma tööst
-

Juhendaja:

Olen valmis

- vastama koheselt meilitsi tulevatele küsimustele
- andma ühe nädala jooksul tagasisidet juhendatava poolt esitatud materjalile
-

Juhendatav

kuupäev/allkiri

Juhendaja

kuupäev/allkiri

Variant B

Juhendatav:

kontaktandmed:

Juhendaja:

kontaktandmed:

Eesmärgid ja väljundid

Tegevused

Kalenderplaan

Kohtumised ja kontaktid

Juhendatav

kuupäev/allkiri

Juhendaja

kuupäev/allkiri

LISA 3. Bakalaureusetöö tiitellehe näidis

TARTU ÜLIKOOL

Spordibioloogia ja füsioteraapia instituut
(või Spordipedagoogika ja treeninguõpetuse instituut)

Autori ees- ja perekonnanimi

T ö ö p e a l k i r i

Bakalaureusetöö

Füsioteraapia õppekava
(või Kehalise kasvatuse ja spordi õppekava)

Juhendaja: (tiitel, initsiaal, perekonnanimi)
Näiteks: prof, biol dr T. Seene

Juhendaja allkiri

Tartu 2010